

Datum : 12 januari 2023

Betreft : Aanpak Mantelzorg en Respijtzorg in Drenthe

Aan : Wethouders, Ambtenaren en Gemeenteraden gemeente Drenthe

Middels deze brief willen wij aandacht vragen voor de urgente opgaven rondom mantelzorg en respijtzorg, en de rol die het Drents Platform Mantelzorg daarin kan spelen.

Aanleiding

Mantelzorgers vormen onmisbare pijlers van onze samenleving. Dit belang zal alleen maar groter worden door de vergrijzing en de beperkte draagkracht van ons zorgstelsel. Dit geldt zeker voor Drenthe, waar de vergrijzing sneller zal verlopen en ook een hogere piek zal bereiken. Op dit moment is er al sprake van toenemende personeelstekorten en is de maximumcapaciteit van verpleeghuizen in zicht. Hoe gaan we deze opgave gezamenlijk aanpakken, zodat mantelzorgers ondersteuning krijgen wanneer dat nodig is?

Wie zijn wij?

Het Drents Platform Mantelzorg (DPM) maakt zich hard voor de belangen van mantelzorgers en hun naasten in de regio. Dit doen wij onder andere door de lokale Contactpunten Mantelzorg (CPM)¹ en leden van de Wmo-adviesraden in Drenthe te ondersteunen en middels intensieve samenwerking met MantelzorgNL.

Drie centrale ambities

Wij zien verschillende mogelijkheden om de eerdergenoemde uitdagingen het hoofd te bieden en gaan ons de komende jaren in ieder geval richten op de volgende drie ambities:

1. Zo goed mogelijk inwilligen van de toenemende wens van langdurig en mogelijk terminaal zieke mensen om zo lang mogelijk thuis te wonen of te sterven.
2. Vergroten van bewustwording rondom het toenemende belang van mantelzorg: bijna iedereen wordt mantelzorger in zijn of haar leven en kan zich daarop voorbereiden.
3. Inrichten van een duurzame en goede samenwerking tussen informele en formele zorg in wijken.

Wat kunnen wij betekenen?

Aanjager en verbinder regionale netwerken

De afgelopen jaren hebben wij ons ingezet voor een sterk regionale netwerk samen met o.a. mantelzorg-coördinatoren, CPM-functionarissen, vrijwilligers en ambtenaren. Binnen dit netwerk vervult het DPM verschillende rollen. In algemene zin fungeren wij als aanjager en verbinder. Tijdens deze regionale netwerkbijeenkomsten zijn landelijke- en regionale ontwikkelingen, kennis en ervaring gedeeld en zijn lokale behoeftes en knelpunten in kaart gebracht.

Lokale invulling akkoorden en programma's

Op het moment van schrijven bestaan er meerdere akkoorden en programma's tussen het Rijk, koepelorganisaties, en andere partners die (mede) als doel hebben om uitdagingen rondom mantelzorg het hoofd te bieden. Het Gezond & Actief Leven Akkoord (GALA) is daar een van. De komende periode, is het mede aan de gemeenten en partners om regionaal en lokaal vorm te geven aan de afspraken uit het GALA. Hiervoor zijn de brede SPUK-middelen voor mantelzorg in de sociale basis beschikbaar. Vanaf 9 januari jl. kunnen deze SPUK middelen worden aangevraagd door gemeente. Wij kunnen en willen daar een belangrijke rol in spelen, door gezamenlijk te komen tot een goede invulling hiervan. Voor input en inspiratie organiseert **MantelzorgNL op 2 februari 2023 een Webinar Inzet brede SPUK voor mantelzorg in de sociale basis** ([aanmelden](#)).

¹ Een CPM ondersteunt, deelt ervaring en kennis, en organiseert activiteiten voor en door mantelzorgers.

Delen van kennis en expertise

Wij hebben goed in beeld waar de behoeften van inwoners, mantelzorgers en hun naasten liggen. Ook weten we hoe de samenwerking tussen formele en informele zorg eruitziet in uw gemeente. Voor het versterken van landelijke en lokale kennis en expertise werkt het DPM intensief samen met MantelzorgNL.

Wat is er volgens ons nodig?

Sterkere regionaal en lokale netwerken

Voor de zorg, onze gezondheid en het welzijn van mantelzorggevers en -ontvangers is het van essentieel belang dat het netwerk van het Drents Platform Mantelzorg goed functioneert. Hier maken we ons echter grote zorgen over. We achten het zelfs mogelijk dat het netwerk geheel zal verdwijnen door de verschraving en het verval van de lokale CPM's in Drenthe. Het is een uitdaging om vrijwilligers te werven voor een functie in dit netwerk. Investeren in goede samenwerking met vrijwilligersorganisaties en welzijnsorganisaties is hard nodig.

Een integrale benadering vanuit de sociale basis

Uit diverse bijeenkomsten hebben wij geleerd dat een stevige, toekomstgerichte mantelzorgondersteuning vraagt om een integrale benadering met een bijzondere focus op de sociale basis. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor gemeenten. Het DPM denkt dat gemeenten voor zichzelf antwoord moet krijgen op verschillende vragen, zoals waar en hoe de gemeente het beste de regie kan pakken, en met welke partijen het beste kan worden samengewerkt. De komende periode verkennen wij een samenwerking met de Alliantie Drentse Zorg met Ouderen, een van de programmaonderdelen van het Drents Zorglandschap.

Concrete verbeterpunten voor Drenthe

Tijdens regionale netwerkbijeenkomsten zijn de belangrijkste verbeterpunten voor de regio verzameld en uitgewerkt. We zijn tot tien verbeterpunten gekomen, waarbij dit volgens ons de belangrijkste vier zijn:²

- Verbeter het aanbod en de variatie van respijtzorg (logeerzorg en “respijt aan huis”);
- Verbind alle lokale partners (informeel en formeel) met elkaar en ontwikkel een werkwijze;
- Bereid inwoners voor op de toekomst door goede voorlichting te geven over mantelzorg;
- Zet meer in op mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid.

Binnenkort delen wij met u de **“Handreiking Aanpak Mantelzorg en Respijtzorg”**, die een uitwerking geeft van de bovenstaande verbeterpunten. De handreiking bevat informatie over achtergrond en praktijk die u kan helpen om meer concreet invulling te geven aan mantelzorgondersteuning in uw regio.

Conclusie

Het Drents Platform Mantelzorg (DPM) faciliteert lokale netwerken en CPM's, deelt kennis en expertise, en vertegenwoordigt de belangen van mantelzorgers. Daarbij treden wij graag op als partner – niet alleen omdat goede ondersteuning aan mantelzorgers een gezamenlijke verantwoordelijkheid is, maar ook omdat wij van belang kunnen zijn met onze kennis, ervaring en relaties.

Wij hopen dat deze informatie behulpzaam (en mogelijk richtinggevend) voor u is. Als u vragen heeft, bijvoorbeeld over lokaal-specifieke opgaven, dan nodigen wij u van harte uit om ons te benaderen. Wij gaan graag met u in gesprek.

Met vriendelijke groeten,
namens het bestuur van het Drentse Platform Mantelzorg,

Edo Staudt, voorzitter (staudt.e@outlook.com // 06 109 290 31)
Hennie Lutjes, secretariaat (secretarisdpm@gmail.com)
Pouwel Boelen, penningmeester (pouwelboelen@gmail.com)

² De samenwerking tussen 12 Drentse gemeenten, Zorgverzekeraar Zilveren kruis en de Provincie Drenthe